

трибуна

arsenal® 10

Приемник на в. "Заводска трибуна"
Издание на "Арсенал" АД

12 май 2023 г. • година XIII • брой 303

Акционти

Адрес на редакцията: гр. Казанлък, бул. "Розова долина" 100, офис 8 (срещу Митницата)

ПРАЗНУВАТ АРСЕНАЛСКИТЕ МЕТРОЛОЗИ

На 20 май – Международния ден на метрологията, празнуват специалистите от отдел „Метрологичен“ на „Арсенал“ АД. Метрологичната дейност в предприятието съществува от момента, в който влизат в употреба измервателните средства. В началото тя е била в ресора на Централната измервателна лаборатория, след

той е към направление „Качество“ с ръководител инж. Неделчо Йорданов. В него са обособени лаборатория за стандартни средства за измерване, лаборатория за физико-химични измервания, лаборатория за измерване на сила и маса, метрологични пунктове за проверка на нестандартни средства за измерване (ка-

чивка. Днес отдел „Метрологичен“, съставен от специалисти с опит и доказан професионализъм, следва добрите практики, установени тук, и хармонично съчетава традиции и новаторство. И както с удовлетворение казват неговите ръководители: „В нашата фирма един малък, но квалифициран и сплотен колектив от 30 метрологи реализира всички дейности в областа на метрологията.“

20 май е определен за Международен ден на метрологията през 1875 г. в Париж, където 17 държави подписват Конвенция за метъра, с което метричната система става задължителна за целия свят. У нас първият Закон за мерките и теглилките е приет през

Екипът на отдел "Метрологичен" в "Арсенал" АД

това – към Метрологичната служба. През м. април 1980-а е създадена Метрологична лаборатория по линейни и ъглови измервания, която се счита за начало на отдел „Метрологичен“. В момента

либри).

Инж. Динко Господинов е начало на отдела от м. юни 2020 г., след като неговият дългогодишен ръководител инж. Пепа Владова се оттегля в заслужена по-

ди 135 години - на 15 ноември 1888 г., подписан от княз Фердинанд.

Поздравление по случай Деня на метрологията – на стр. 3

Покана за юбилей

По повод 90-годишнината от създаването на Химическата лаборатория в Завод 3 на „Арсенал“ АД, колективът на лабораторията кани всички бивши нейни служители на юбилейно събираше, което ще се състои на 10 юни 2023 г. в ресторант „Капитал“ от 19.30 часа. Куверт 50 лв.

На 9 юни 2023 г. за ветераните се организира посещение на лабораторията в завода.

**Записване за двете събития:
до 15.05.2023 г.**

За контакти: 0431/7-33-00; 0884599073 -
Ст. Костова; 0885866285 - В. Митева

„АРСЕНАЛ“ АД - КАЗАНЛЪК

ПРОДАВА

Стъклена оранжерия с площ 4876 м²,
намираща се в Казанлък, бул. „Розова долина“ № 27,
местност „Кайнарджа“

Оранжерията е в много добро състояние,
функционирала е до края на 2022 година.

Купувачът трябва да я демонтира и пренесе на свой терен.

Цена: По договаряне.

За контакти: 0888213376; 0431/6 33 23.

Препоръчайте Идънред и може да спечелите до 1000 лв.

- Намерете компания, която би се възползвала от продуктите на Идънред България;
- Полъпнете формулара на нашия сайт;
- Ако компанията стане наш клиент, ще получите награда.

Сканрайте QR кода или посетете [www.edenred.bg/sluzhiteli/preporachay-kompaniya/ и участвайте!](http://www.edenred.bg/sluzhiteli/preporachay-kompaniya/and-uchastvayte/)

 Edenred

Идънред България е оператор на ваучери за храна и лидер в предплатените корпоративни решения за служители.

Ново! Размерът на ваучерите за храна до 200 лв. на служител на месец беше фиксиран в ЗКПО.

За резервации в ресторант „Орешака“: 0700 70 717, www.oreshaka-bg.com

СТАНИ ЧАСТ ОТ НАШИЯ ЕКИП!

Ресторант „Орешака“

Търси да назначи

- * Хигиенисти;
- * Сервитьори;
- * Готвачи;
- * Управители.

Необходим документ при кандидатстване:

* Автобиография

За повече информация: 0700 70 717

Ресторант Орешака Казанлък

ДЯДО МИ ИДВА В КАЗАНЛЪК ЗАРАДИ „АРСЕНАЛ“

А интересът към фотографията наследи от баща си, казва инж. Стефан Папукчев, директор на Музея на фотографията и съвременните визуални изкуства. С решение на Общинския съвет на Казанлък от 27 април 2023 г. Стефан Иванов Папукчев е удостоен с вислане в Почетната книга на град Казанлък за дългогодишната му общественополезна дейност.

- Г-н Папукчев, фамилия Папукчеви е една от известните в Казанлък. Вашите предци идват от Кукуш, носеят трагичната съдба на бежанците. Установяват се в Казанлък, а „Арсенал“ е мястото, където са работили и дядо Ви, и баща Ви. Какви са най-ярките спомени, които пазите от тяхните разкази за живота в завода?

- Дядо Тенко Папукчев първо е работил в Софийския артилерийски арсенал. Той пристига в Казанлък със семейството си през 1931 година. В София му предлагат да избере къде иска да работи: в двора или в „Арсенал“, който вече се е преместил в нашия град. Избра Казанлък. Дядо Тенко започнал работа в „Арсенал“ и е бил един от пръвте държавни служители. Те имали право да носят фирмени шапки, като по тях са ги разпознавали. Дядо бил майстор и началник на цеха за изработка на дървени ложи и полуложи на пушките. Помня, че имаше медали за дългогодишна работа в завода... Баща ми Иван Папукчев беше дългогодишен учител в Механотехникум „Цвятко Радойнов“ в Казанлък – в дневния и вечерния курс. След като вечерния техникум бе закрит, той започна работа в „Арсенал“, в Завод 8 – електролабораторията. Попадна в чудесен колектив! Бързо завоюва уважението на началниците и колегите си. Няколко години преди да се пенсионира заминава за Родопите, където с майка ни Тодорка бяха учители. Той имаше много интереси, знае да чете и пише на арабски. Водеше и кръжици по фотография и негови ученици завоюваха първи места в окръжни състезания.

- Разкажете за себе си, професионалният Ви път е доста богат и разнострмен?

- Роден съм на 23 август 1952 година в Казанлък. Средно образование завърших в Първа гимназия „Н. Й. Вапцаров“ в класа на Султанка Вълкова. Кандидатствах химия и физика в СУ „Климент Охридски“ и ме приеха в двете специалности. Предпочетох физиката – все пак класната Вълкова беше физик и от там дойде „закваската“. По разпределение работих 3 години в Трявна като учител по физика и възпитател, после една година бях преподавател по физика и математика в с. Кънчево. През 1980 г. реших да завърша задочно Висшия машинно-електротехнически институт в Габрово. До есента на 1981 г. работих като металорезач в ЗИНО Казанлък. Идеята ми беше да работя на машина, която не изисква особена предварителна подготовк-

ка. След като ме приеха да следвам в Габрово, започнах като технолоз в Базата за развитие и внедряване към ЗИНО. После работих като конструктор към Базата. След демократичните промени, до 2000 г., бях началник на отдел „Маркетинг и търговия“. Годините бяха трудни. Трябваше да се преорганизира начинът на търговия на вътрешния и външният пазар в ЗИНО. Първите създадоха отлични взаимоотношения с външнотърговските дружества на „Машинокомпютър“. Намерих и „собствени“ клиенти за нашата продукция, предимно в Гърция, Турция и др. страни.

Малкият Степан с дядо си Тенко и баща си Иван

През 2000 г., заедно със сестра ми Маргарита, основахме наша фирма с две направления: трудово и митническо посредничество. За десетте години на работа на фирмата ни имахме общо около 15 000 клиенти. Приближително на 1/3 от тях намерихме работа. Постепенно работодателите предпочитаха да работят с нас, защото бяхме експедитивни и подборът ни беше точен. Много добре работихме и с „Арсенал“ АД. Поради влошаване на икономическата ситуация у нас, през 2010 г. фирмата ни прекрати дейността си. Паралелно с това работехме и в социалната сфера: организирахме заедно с отците Салезиани и уважавани наши съграждане фондация „Оазис“. Първите камонии и вагон с помощи в страната получихме ние. Подпомагахме с лекарства и хранителни продукти стотии наши съграждани, предимно деца и младежи.

- Откога датира любовта Ви към фотографията?

- Още през 1957–1958 г. като си купи един фотоапарат бхз. Започна да сними и проявява филмите въвъщи. Започна и да копира контактно кадрире. Това ме заинтересува и стъпка той ме въведе в магията „фотография“. С годините тези занимания

останаха на „втори“, дори на „трети“ план. За да се стигне до онзи момент, когато попаднах като студент в лабораторията по спектроскопия на плазмата. Имах щастлието да работя с един от най-съществените спектрографи за онова време ИСП 62! Трябваше да го илюстрирам и да намерим режимите за заснемане на различни спекtri. Това поднови интересът ми към фотографията. След завръщането ми от Трявна, се включих в казанлъшкия фотоклуб „Искра“. Още с първото ми участие на обща изложба доайони бях трудни. Трябваше да се преорганизира начинът на търговия на вътрешния и външният пазар в ЗИНО. Първите създадоха отлични взаимоотношения с външнотърговските дружества на „Машинокомпютър“. Намерих и „собствени“ клиенти за нашата продукция, предимно в Гърция, Турция и др. страни.

принтер, фотоапарат с няколко обектива. Последната ми придобивка е дрон DJI mini2. Много ценна помощ беше, когато ни предоставиха за стопанисване сградата на фотоклуб „Искра“. Тя бе в изключително занемарено състояние, но отново със съдействието на Общината и с наши средства го направихме чудесно място, каквото е в момента. Там преустроихме и почти оборудвахме едно от помещенията за фондохранилище.

- Към днешна дата колко са музеите единици и кои са най-ценните експонати, които се съхраняват тук?

- Трудно може да се каже точно колко брой, защото от деня на откриване на музеят 5 юни 2015 г. до днес почти ежедневно постъпват експонати: фотоапарати, техника, снимки, литература. Не съмваме да ги опишем и класифицираме. Photoапарати са над 900, снимките (стари и съвременни) – над 2000, лите-

най-ревностните помощници на музея?

- Два часа преди откриването на музея получих първото дарение: книга за рода на г-н Стефан Саранеделчев, в която пише за негова родственика, пръвата жена фотограф в Казанлък. При откриването получихме още дарение с голяма историческа стойност. Сутринта на следващия ден получихме първия официално дарен фотоапарат – ФЭД 5 от Владимир Комисарски. И така – до ден днешен. Или, както се шегуваме: „Ако искате да изхвърлите нещо – изхвърлете го при нас!“. Добрите ми взаимоотношения с дарители не само от Казанлък, а и от страната, и доверието, което имат към мен и институцията, спомагат да получаваме даренията. Големи дарители са ни Петя Големанова, ф.х. Александър Иванов, инж. Сашко Кръстев и неговата съпруга Бонка, Антони Цанков, Николай Вапцарев и много други.

- За 8 години Музеят на фотографията и съвременните визуални изкуства успя ли да извоюва свое-то специфично място в културния живот на Казанлък?

- Да. За изминалите 8 години Музеят на фотографията стана притегателен център на българските фотографи. В залата за времени изложби сме организирали над 130 изложби на български фотографи от различни епохи. Пред казанлъшката публика се представяли най-значимите имена. Няма да ги изброявам, за да не пропусна никого. През тази година програмата ни е впечатляваща, а афишът ни е пълен. Налага се да предлагаме на желаещите да експонират при нас за 2024 година. И нямаме отказ! Освен изложби, правим проекции на филми, на кадри от различни експедиции, представяния на книги, детски утра, благотворителни акции. Разполагам с писмо на 116 години, дарено от Община Казанлък, което позволява музикален съпровод на верниджи и концети от класическа музика. Пространството пред музея дава възможност за организиране на различни събития от април до октомври. Гостували са ни много известни музиканти като Мелих Гюзел, Теодосий Спасов и др. По време на традиционния „Джаз фест Казанлък“ голяма част от проявите се провеждат при нас. Партираме си с национални и

Фотоапаратът на Никола Вапцаров

раторура – 800 тома, отделно цели течения на списания, богата колекция от кинопрекияжна техника. Учебни пособия: шрайбробектори, аспектомати, епидиаскоп и др. Всички експонати са ни ценни. Чувстваме ги като наши деца и се грижим за тях: почистване, частична реставрация, подготовка за експониране. И все пак можем да отличим няколко: създаваме фотоапарат от 1880 г., магнезиева светкавица от същия период, фотоапарат на поета Никола Вапцаров, фотоапарат на художника Теню Пиндарев, втора версия на първия български фотоапарат „Едевай“, шпионски фотоапарат от 30-те години на ХХ век, обектива от първата телевизионна камера, с която е започната излъчването на национален ТВ-ефир в България, викторианска дагеротипия от 1860 г., второто издание на първото ръководство по фотография с автор казанлъчанина Стоян Георгиев. Едни от последните ни придобивки, експонирани след реставрация, са два фотоапарата на т.н. „амбуланти“ фотографи. Такива експонати, доколкото ми е известно, няма в никоя сбирка в страната. И още, и още ...

- Дарителството има съществен принос за създаване и обогатяване на музейната сбирка, бихте ли посочили

Ценни музейни експонати. Сърп албум с 56 снимки

регионални музеи, регионални държавни архиви, издателства, общински и държавни училища... Така усъхме да повишим популярността на музея. За съжаление, все още нямаме активни контакти с туроператорски фирми, но съмтаме тази година и това да се промени.

Юлия Младенова

АРСЕНАЛЕЦЪТ СТОЯН ИЛИЕВ ПОСТРОИ ПАРАКЛИС

В края на април Негово Високопреосвещество Старозагорският митрополит Киприан и свещеници от

Стара Загора и от много други места, които помогнаха в съграждането му.

Това затвърди вярата ми в доброто и хората

и доказва, че, когато сме обединени с общия цел, може да постигнем много", сподели Стоян.

Възността, идеята за параклиса е доста по-стара, отпреди десетина години. Покрай нея

Стоян научава много неща, без които изграждането му не било възможно. Според думите му, стъпка по стъпка, той и неговите съмишленци успяват, защото всички трудности и спънки са преодолими. Така се обособява парцелът, който се прехвърля от общината и става църковна собственост, създава се Инициативен комитет, с благословията на митрополита започват останалите дейности – проект,

търсят се майстори за различните етапи...

Арсеналската подкрепа е значима и сила

Работещите в дружеството подпомагат каузата по всички възможни начини – някои даряват средства индивидуално, други организират подкрепящи кампании. Голяма роля изиграва Синдикалният съвет на КНСБ в „Арсенал“ и

Царските двери

лично председателят на организацията Атанас Бозов. Арсеналци – бивши и настоящи, подкрепят създателната идея не само със средства, но и с труда си. Камбаната на храма е отлята от Тодор Ганарев, дъл-

ги години работил в леярната на оръжейното дружество. За изливането е необходимо да се направи специална слепва, за да има добър звук, но Тодор има голям опит в завода, а в базата си в Овощник е изработвал и други църковни камбани. Изографисването на вътрешната част и „Царските двери“, отделящи олтара от основната част на сградата, прави екип от Благоевград. Всичко в параклиса е изработено прецизно до последния детайл.

Димовци е родното място на Стоян Илиев в буквалния смисъл на думата. Той е роден във фамилния дом, който и днес посещава при всяка възможност през почивните дни. В планинското село (бивша мащала) хората винаги са живели скромно и трудно, но

желанието да имат място за молитва вече е изпълнено

Параклисът ще бъде отворен през събота и неделя, а през останалото време, ще може да се посещава със съдействието на местния кмет. Отец Цветан от Гурково ще обслужва храма на големите празници, след освещаването

то, по канон, може да се во-

Паметникът на загиналите във войните жители на Димовци

дят църковни служби. Той ще се ползва и от жителите на съседните села – Брестово, Дворнище и Жълтопоп.

„Заедно със строителството на параклиса изградихме и паметник на загиналите през войните жители на Димовци. Жертвите от селото във войните през първата половина на ХХ век са 16. Паметникът се намира непосредствено до изграждането духовен дом, а освещаването му е планирано за 8 септември, на Малка Богородица, когато е и храмо-вият празник“, сподели Стоян Илиев.

Димитър Бахчеванов

Освещаването на параклиса, вторият от двата наляво в Стоян Илиев

епархията осветиха новопостроения православен параклис „Свето Рождество Богородично“ в турковското село Димовци. Основен двигател на това дело е ръководителят на Централната балистична лаборатория в „Арсенал“ АД Стоян Илиев. „Издигането на параклиса и неговото изографисване стана за точно две години. Първата копка направихме на 1 май 2021 г. Благодаря на всички – от Димовци, от „Арсенал“ АД, от

Арсеналска пътека води казанльшки албум в БАН

Фотоалбумът с изложба „Строи се монумент“ с автор казанльският фотограф-художник Бедрос Азинян, бяха представени в Българската академия на науките, зала „Акад. Марин Дринов“, съобщи инж. Владимир Чучумищев, координатор на Регионален академичен център-Казанльк (РАЦ-Казанльк) към БАН. Инж. Чучумищев е ръководител-направление „Образование и квалификация“ в „Арсенал“ АД, общински съветник от Коалиция „Алтернатива на гражданите“. Негова е идеята за представянето в БАН на албума, който показва строителството на Дома на паметниц на БКП на върх Бузлуджа, от самото начало до откриването му в периода 1974 – 1981/2 г. Тя възниква след представяне на изданietо в Казанльк, след което той, авторът и Националният парк-музей „Шипка-Бузлуджа“ започват реализация на начинанието. Албума са отпечатани над 350 черно-бели и цветни авторски копия от оригиналниносители – филмова лента и най-вече – диапозитиви. Автори на кадрите са Артин Азинян, неговият син Бедрос – шатен фотограф на дома от началото до неговото затваряне, и щатният фотограф на НПМ „Шипка-Бузлуджа“ Петър Бакалов, който преди това участва в строителството на обекта по време на своята редовна военна служба. Изданietо е на фондация „Артин Азинян“ със съдействието на Национален фонд „Култура“ и НПМ „Шипка-Бузлуджа“, чийто директор д-р Чавдар Ангелов е автор на предговора.

Инж. Владимир Чучумищев и Бедрос Азинян посрещат видни гости на представянето на албума с изложба „Строи се монумент“

ничеството върви по различни направления, включително с „Арсенал“. В Казанльк вече са реализирани три национални научни конференции, показани са редица изложби на БАН, включително на Института по математика и информатика. Под ръководството на инж. Чучумищев популаризиратската дейност чрез изложби, които по негова инициатива излизат от научните архиви и се показват основно в Казанльк, се поема като идея и от другите регионални центрове у нас.

Още преди създаването на РАЦ-Казанльк съществува сътрудничество на Академията с „Арсенал“ и Историческия музей, който отдавна работи с Националния археологически институт с музей към БАН. „След

откриването на Техническия колеж, Казанльк вече е академичен град, но нашият център си остава единственият в необластен град“, подчертава инж. Чучумищев. На 2 юни, на Тържествената сесия на Общинския съвет в Празника на розата, ще бъде подновен подписанието преди близо 8 години Меморандум за сътрудничество между Община Казанльк и БАН. На събитието се очаква председателят на БАН акад. Юлиан Ревалски, „Националната мрежа е създадена, за да осъществява пряка връзка на регионите с Българската академия на науките, но е важна и обратната връзка“, акцентира още Владимир Чучумищев. И точно представянето на казанльшкия фотоалбум с изложба „Строи се монумент“ е първи опит в страната за реализация на такава обратна връзка. След Казанльк, Габрово и София, предстои представяне в Стара Загора и Пловдив.

Сред официалните гости на врънисажа в столицата ще бъде проф. д-р инж. Ивайло Ганев, директор на Техническия колеж към Технически университет – София. Авторът Бедрос Азинян подари екземпляр от изданието на акад. Юлиан Ревалски и дари брой от албума за научния архив на Академията.

Инициаторът на събитието Владимир Чучумищев коментира още, че дейностите по образователното направление в „Арсенал“ вървят към успешен край на тази учебна година, както за учениците в дуалното обучение, така и за студентите от Колежа, където в навечерието на Деня на българската азбука, просвета и култура и на славянската писменост предстои връчване на дипломите на завършилите през учебната 2021/2022 г.

Диана Рамналиева

Честит празник, метрологи!

Всяка област на науката е от изключително важно значение за развитието на нашата цивилизация. Накъдето да се обрнем – към химията, физиката, електрониката, металургията и др., виждаме, че е невъзможно да съществуват и да се развиват без измервания. Затова се казва, че науката е започната тогава, когато са започнали измерванията.

Метрологията е наука за измерванията, за методите и средствата за измерване. Тя е част от всички сфери на живота. Целта ѝ е единство и достоверност на измерванията, за да имаме в целия свят съпоставеност на резултатите от измерванията на величините. На това основание са налице международните организации по теоретична, приложна и законодателна метрология.

Международните нормативни документи, които в България се узаконяват като БДС, регламентират всички дейности на науката метрология.

Узаконяват се изискванията към средствата за измерване, калибриране и проверка, единиците на физичните величини, съхраняване на еталоните и реда за предаване на единиците на величините от международни еталони чрез национални и тези на акредитираните лаборатории за калибриране до работните средства за измерване и др.

Това единство и достоверност на измерванията във всички страни позволява свободно движение на стоки, реализиращи еднакви изисквания за качество и взаимно признаване на резултатите от измерванията.

В Наръчника по метрологично осигуряване, който е част от Системата за управление на качеството на „Арсенал“ АД, са регламентирани реда за предаване на единиците на величините от международни еталони чрез национални и тези на акредитираните лаборатории за калибриране и проверка, фирмени еталони и изискванията към тях.

Благодарим за всеотдайността и отговорността на работещите в отдел „Метрологичен“!

Сърдечни поздрави за техния професионален празник – 20 май – Международният ден на метрологията!

Ръководител-направление „Качество“:

инж. Неделчо Йорданов

Ръководител-отдел „Метрологичен“:

инж. Динко Господинов

Ако бях писател...

Есе на Раја Енева, 12 години, от Клуб „Светлинни сред сенките“ към ОДК „Св. Иван Рилски“ – Казанлък, което спечели III място в конкурса, посветен на 100-годишнината на казанлъшкото списание за литература и изкуство „Кула“.

Рая Енева е в 5 клас в НУПИД „Акад. Дечко Узунов“ в Казанлък. Пише в клуб „Светлинни сред сенките“. Участва и печели призови места в национални и международни конкурси за рисунка и проза. Част от постиженията ѝ за тази година – автор е на корицата на колективния роман „Тайната на старата върба“, отличена е със златен медал от международен конкурс за дигитална рисунка.

Рая е арсеналско дете. Тя е дъщеря на Мирослава Енева от Завод 1, „Производствен отдел“, в „Арсенал“ АД и е възпитаничка на заводската детска градина „Буратино“.

Аз съм художник. Мога да нарисувам пролетта пробуждаща се във всички цветове. Мога да извлека емоциите от живота в картината си и със замаха на четка да покажа толкова много. Да покажа красотата на изкуството, защото съм човек на изкуството.

Ако бях писател, щях да ви разкажа какво е чувството да потопиш четката във водата, после в боята и да гледаш как цветовете се разливат на белия лист. Как магически се получа-

ват образи. Мога да съчетая думи, но дали ще се получи текст? Мога да смеся цветове, но дали ще се получи картина? Мога да изпиша ноти, но дали ще зазвучат в мелодия? Някой ще може ли да ги изсвири? Часове в различни мисли, които имам, докато рисувам, са наистина нещо ценно, така се обработва чувството в изкуството и му придава характер. От два цвята в един, после в друг и листът е запълнен – картината завършена. Натисът на четката и начинът, по който се държи, всичко е важно. Пълзването и по листа и как ми омаляват ръцете... Изморително е, но резултатът не е разочаровъч, особено ако си работил с грижа.

Може от думите да не излезе нещо смислено. Може от цветовете да се получи хаос. От нотите трагичен звук..., но всяко едно изкуство е пре-

Портрет на Ботев,
автор Раја Енева

тове са ми нужни, а за да я изpleя, първо трябва да съм я изслушала. Аз, ако бях писател, щях да ви разкажа...

ФК „АРСЕНАЛ – 2000“ ПРИЕМА ДЕЦА И ЮНОШИ

Очакваме Ви!

Футболен клуб „Арсенал-2000“ -

Казанлък, приема деца и юноши, които обичат футбола и имат желание да тренират под вешточното ръководство на доказани специалисти. Клубът предлага прекрасни условия за тренировки, обновена спортна база, осигурена екипировка, чудесно поддържан фирмрен стадион „Арсенал“.

За информация и записвания: 0882474101, Станислав Пехливанов

Автосервиз „Мерцедес“ – пункт за ГТП Обявява промоция

За годишни технически прегледи за работещите в „Арсенал“ АД!

Цена на ГТП – **45 лв.**

(след предоставяне на валиден пропуск на собственика на МПС!)

Адрес:

**Сервиз „Мерцедес“
гр. Казанлък**

ул. „Кенали“ № 7; тел. 0888303368; 0878442413

„АРСЕНАЛ“ АД Търси да назначи

За нуждите на Завод 4

Професия: Ръководител взривни работи

Изисквания към кандидатите:

- Висше инженерно образование или средно със стаж по специалността;
- Валидна правоспособност за работа с взривни материали – Ръководител взривни работи;
- Професионален опит, свързан с длъжността или близък до нея;
- Познания в областа на взривните вещества, пиротехническите състави и изделия;
- Личностни качества – способност за работа в екип, способност за работа в динамична среда, техническо мислене, висока лична и трудова дисциплина, лоялност, организираност, прецизност.

Професионални задължения:

- Да организира провеждане на дейности по унищожаване на отпаднали брак и унищожаване на същността чрез взривяване или изгаряне;
- Да приема бракуваната продукция от складове и цехове, която подлежи на унищожаване, и да я транспортира до пунктовете за унищожение;
- Да организира и следи за почистването и поддръжката на площадките за унищожаване на ВВ;
- Да води прецизно документацията, свързана с унищожаването на бракуваната продукция.

Ние предлагаме:

- Работа в креативен екип;
- Заплащане по всички установени законови изисквания;
- Заплата, адекватна на търсените знания и умения.

ОХРАНИТЕЛИ - АВТОПАТРУЛ

Изисквания:

- Мъже до 60 години;
- Средно образование;
- Чисто съдебно минало;
- Добро здравословно състояние;
- Комуникативни умения и диалогични способности;
- Предимство се явява правоспособност заносен на оръжие и работа в системата на МО и МВР.

Ние предлагаме:

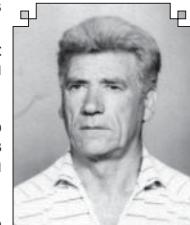
- Кодексен трудов договор;
- Стимулиране за добри резултати;
- Възнаграждение от 840 до 1100 лева нето, плюс ежемесечни ваучери за храна;
- Работа на смени по месечен график.

Тел. за контакти:
0882023969

Спомен за Таро

Човек с широки интереси и огромно сърце, отдало се изцяло на хората, на развитието на спорта и на фирмата, в която работи – „Арсенал“. Петко Загоров – Таро.

Името му е свързано завинаги със спортната слава на града. Той дълги години е състезател и капитан на Волейболен клуб „Розова долина“. Създава първия женски волейболен отбор в Казанлък. Под негово ръководство в „Арсенал“ прохожда женският волейбол в града на розите. В продължение на повече от 10 години арсеналският волейболен тим е Номер 1 или сред първите три отбора на национални тървънства и работнически спартакии в България. Изгражда състезатели и имена в спорта. Великолепен спортист, треньор, скиор, алпинист, дългогодишен член на планинската спасителна служба, участник в множество спасителни акции.

Поклон пред паметта на Таро, който щеше да навърши 92 години!

„АРСЕНАЛ“ АД - КАЗАНЛЪК ТЪРСИ ДА НАЗНАЧИ

Специалисти:

- Инженер-металург - 1

Образование и квалификация: Висше техническо образование, специалност „Металоизнане и термична обработка на металите“ или други подобни; Средно техническо образование с продължаване на обучението.

Допълнителни изисквания: Разработване и внедряване на технологични процеси по термична обработка, коване и обемно щампована на метали и сплави. Работа със специализиран софтуер.

- Инженер-конструктор - 1

Образование и квалификация: Висше техническо образование.

Допълнителни изисквания: Разработване на конструкторска документация на приспособления и екипировка за нанасяне на химични, галванични и лакобояджийски покрития.

- Инженер-технолог на пластмасите и каучука - 1

Образование и квалификация: Висше техническо образование, специалност „Технология на пластмасите и каучука“ или други подобни. Средно техническо образование с продължаване на обучението.

Допълнителни изисквания: Разработване и внедряване на технологични процеси за преработване на пластмаси и каучук чрез шприцване и пресоване.

- Инженер химични процеси - 1

Образование и квалификация: Висше химическо, инженерно-химическо, средно специално химическо образование.

Допълнителни изисквания: Разработване и внедряване на технологични процеси за нанасяне на химични и галванични покрития и за защита на металите от корозия.

Кандидатите за тези позиции е необходимо да притежават личностни качества като лоялност, отговорност, инициативност, умение за работа в екип, комуникативност.

- Началник-смяна - 1

Образование и квалификация: Висше химическо, инженерно-химическо, средно специално химическо образование.

Допълнителни изисквания: Професионален опит 5 години.

Кандидатите за тези позиции е необходимо да притежават личностни качества като лоялност, отговорност, инициативност, умение за работа в екип, комуникативност.

- Инженер контролно-измервателни уреди и апаратура - 1 човек, висше техническо образование;

- Инженер ВиК - 1 човек, висше образование;

- Инженер енергетик - 1 човек, висше образование.

- Техник, електронна техника - 1 човек, висше образование;

- Инженер производство - 5 души, висше образование;

Работници по следните професии:

- Байцвачи на метали;

- Бобиньор ел. машини - средно специално образование;

- Бояджии промишлени изделия, на 8-часов работен ден;

- Бояджии промишлени изделия, на 7-часов работен ден;

- Водач на мотокар - средно образование, работа на смени;

- Електрозварчник - средно образование;

- Електромонтьор - средно образование;

- Електромонтьор, изграждане, поддръжка и ремонт - средно специално образование;

- Електромонтьор, изпитване ел. съоръжения - средно специално образование;

- Електроженист - средно образование;

- Изпитател, хидравлично налягане ММ - средно образование;

- Изпитател на взривни материали;

- Инструменталчик;

- Лакировач, метал - средно образование, работа на смени;

- Машинен монтьор - ремонт на машини - средно образование;

- Машинен оператор амуниции - средно образование;

- Машинен оператор компресор - средно образование;

- Машинен оператор ММ с ЦПУ - средно образование;

- Машинен оператор производство експловинни вещества - средно образование;

- Монтажник изделия от метал /боеприпаси/ - средно образование;

- Монтажник изделия от метал /боеприпаси и експловинни вещества/ - средно образование;

- Монтьор поддръжка инсталации и оборудване - средно образование;

- Настройчик ММ с ЦПУ - средно специално (техническо) образование;

- Настройчик на пресови металообработващи машини - средно специално образование;

- Общ работник в промишлеността;

- Окачествител - средно образование;

- Оксигенист - средно образование;

- Оператори на преса за метал;

- Преносяч ръчно;

- Производствени контроли, на 7-часов и на 8-часов работен ден - средно образование;

- Стругар - средно образование;

- Фрезисти - средно образование;

- Шлайфист - средно образование;

- Шлосер - средно образование.

„АРСЕНАЛ“ АД - КАЗАНЛЪК

търси да назначи за нуждите на Инструменталния завод работници по следните професии:

1. Шлайфист;

2. Стругар;

3. Фрезист;

4. Шлосер-инструменталчик;

5. Координатчик.

Телефон за контакти: 0885 079 187

• Изисквания:

- Завършено средно образование;

- Умения за самостоятелна работа по професията.

Желаещите да кандидатстват за позициите могат да изтеглят документи от сайта на „Арсенал“ АД www.arsenal-bg.com/kadri или да ги получат от Офис № 1 – Пропуски, на Централния портал, от 07.00 до 17.00 часа.

Попълнените документи могат да бъдат изпратени на електронен адрес: kadri@arsenal-bg.com или подадени в град Казанлък, бул. „Розова долина“ № 100, Офис № 4.

Работно време на офиса: всеки делничен ден.

Тел. за контакти: 0431/57747

ТЪРСИ ДА НАЗНАЧИ ЗА НУЖДИТЕ НА ЗАВОД 5

ИНЖЕНЕР-ПРОЕКТАНТ ПО ЕЛЕКТРО КИП И АВТОМАТИЗАЦИЯ

Описание и изисквания:

- Разработване на проекти за комплексна автоматизация на производствените процеси; Проектиране на електро-инсталации; Проектиране на системи за управление на машини, инсталации и съоръжения, базирани на контролери; Проектиране на автоматизирани системи за управление на нестандартно оборудване и съоръжения; Изчисляване и размеряване на проектирани инсталации и системи; Внедряване /монтаж, пуск и настройка/ на системи за управление и автоматизация;Осъществяване на авторски контрол на производството и монтажа на инсталации и съоръжения; Усъвършенстване на съществуващи инсталации и съоръжения, с цел подобряване на техните характеристики.

Изисквания към кандидатите:

- Висше техническо образование; Владеене на чужди езици е предимство; Компютърни умения – MS Office, Internet, EPLAN, софтуер за управление и проектиране; Опит в проектирането на системи за управление, базирани на промишлени контролери, КИП и Асьоръжения, промишлена автоматизация и електро-инсталации; Познания в съответната нормативна база и специализирани софтуерни продукти.

РЪКОВОДИТЕЛ КОНСТРУКТИВЕН ОТДЕЛ Задачи и отговорности:

- Ръководи и организира разработването на конструктивна документация на машини, детайли и изделия, необходими за производството; Разпределя разработването на нови изделия и контролира изпълнението на отделните етапи; Подготвя план и следи за изпълнението му по график, след като стриктно изискванията на ръководството; Комуникура ефективно с колеги от фирмата с цел навременно и качествено осъществяване на дейностите; Извършване якости и размерни изчисления на конструираните изделия и екипировка;Осъществяване авторски контрол на производството и монтажа на машини и съоръжения; Усъвършенстване на вече съществуващи машини и съоръжения, с цел подобряване на техните характеристики; Работи в екип с всички участници в процеса.

Изисквания към кандидатите:

- Висше инженерно техническо образование в областта на машиностроенето; Владеене на английски език /писмено и говоримо/; Опит на подобна позиция; Компютърни умения – MS Office, Internet, TopSolid; Професионален опит в машиностроителни фирми е предимство.

ИНЖЕНЕР-КОНСТРУКТОР

Описание и изисквания:

- Конструиране на нестандартно оборудване и инсталации; Конструиране на машини; Конструиране на технологична екипировка; Извършване якости и размерни изчисления на конструираните изделия и екипировка;Осъществяване авторски контрол на производството и монтажа на машини и съоръжения; Усъвършенстване на вече съществуващи машини и съоръжения, с цел подобряване на техните характеристики

Изисквания към кандидатите:

- Висше образование – бакалавър или магистър; Владеене на чужди езици е предимство; Компютърни умения – MS Office, Internet, TopSolid; Професионален опит в машиностроителни фирми е предимство.

Личностни качества:

Способност за работа в динамична среда, аналитично мислене, организираност, прецизност.

За ръководител Конструктивен отдел се изискват още: Отлични административни, организационни и комуникационни умения, работа в екип, поемане на лична отговорност.

ПРОФЕСОРЪТ ПО ИКОНОМИКА ПЕНЧО ПЕНЧЕВ:

Професорът по икономика Пенчо Пенчев е ръководител на катедра „Политическа икономия”, преподавател по история и теория на стопанството в УНСС - София, родом от Казанлък. При огромен интерес в емоционална среща сред историци и приятели той представи в родния град найновата си книга „Пътеводител на историческия стопаджий“. Ученник е на друг казанлъшки учен, проф. Петко Петков от Великотърновския университет, който също присъства на срещата. Проф. Пенчев е от поколението историци, които с възрожденски дух следват мисията на просветители с академична вешта и родолюбив ентузиазъм. Първата му книга, „Казанлъшкият край през Възраждането“, неговият докторски труд, издание на Фондация „Чудомир“ преди близо 20 години, се превръща в Библия за всеки изкушен от изучаването на миналото в Казанлъшко. Отдавна изчерпана, тя е основен източник на исторически изследвания във фонда на Общинска библиотека „Искра“. Проф. Пенчев става популярен след 2011 г., когато излиза неговата „Как се наливаха основите. Към ранната история на българската корупция 1879 – 1912“. Преди това издава „Дунав мост. 100 години дипломация и политика“ – 2006 г., и „Електрификацията в стопанската политика на българската държава от Освобождението до 1944 г.“ – 2009 г. Новата книга с исторически есета е своеобразно продължение на предишната му – „Ми-

нало несвършено“.

Проф. Пенчев пише увлечено, на достъпен език, без да напуска полето на академичната достоверност. Това го прави любимец на студентите и отваря вратите на професионалните му занимания в научния периодичен печат. През 2016 г. поема главното редакторство на англоезичното списание „Economic Alternatives“ на УНСС. Има публикации в

Проф. Пенчо Пенчев представя книгата си в Казанлък, вляво е д-р Момчил Маринов, директор на ИМ „Искра“

чуждестранни издания, води лекции в университетите в Гент, Белгия и Пикардия – „Жул Верн“ (Амиен). Административният му опит минава през ръководството на международното сътрудничество на УНСС, а от 2020 г. е зам.-председател на Общото събрание на университета. През 2018 г. получава наградата за принос

в стопанско-историческите изследвания /2016-2018/ на Центъра за стопанско-исторически изследвания.

Проф. Пенчев е познат на казанлъчани като учител по история в Хуманитарна гимназия „Св. св. Кирил и Методий“ от края на 1990-те. Десетки негови ученици по това време, сред които известни днес конституционалист докт. Наталия Киселова от СУ,

рята, току-що дипломирана в България лекар. Всички често идват в Казанлък, чиято история ученият познава в детайл. Той не спира да се удивлява на предприемачески дух на града с неговите европейски хора – розотърговците, и съвсем не е съгласен с негативния образ на Бай Ганьо – един успешен, предприемчив човек. Предприемчиви хора в Казанлък има и сега, затова професорът по икономика вярва, че бъдещето на града е въпрос на човешки капитал, на вътрешна свобода и липсата на страх от грешки, които са неизбежни. Защото: „Къде то е текло, пак ще тече“.

- **Проф. Пенчев, вечният въпрос: „Защо това заглавие?“ в случая е донякъде и отговор – асоциацията с бестселъра, роден от научно-фантастичната комедийна поредица от края на 70-те „Пътеводител на галактическия стопаджий“ на Дъглас Адамс е ясно подсказана?**

- Да, книгата неслучайно има това име. Много хора ми казаха, че наистина аллюзията с Дъглас Адамс „Пътеводител на галактическия стопаджий“, е прозрачна. Много хора я забелязаха, което значи, че все пак, имаме една критична маса от мислещи хора, които наричам „нормално луди хора“. За мен тя е част от културното световно наследство, начинът ни на разбиране на света е повлиян от Адамс. Наистина, на пръв поглед, книгата ми изглежда песимистична, но се опитвам да

има и надежда в написаното. Защо пътеводител? – Защото за мен миналото е в известна степен една непозната страна, в която не познаваме езика и гледаме неразбиращи какво се е случвало през дасленото време, как са живели хората, какво са мислили... Затова имаме нужда от пътеводител. Защо стопаджий? – Пътеводителят по принцип не е пълно системно изложение на всичко. Това е само подбор на няколко важни „спирки“ по пътя и за това пътешествие е много важно кои са тези спирки и кой ще е екскурзоводът. Тоест, историческият пътеводител е подбор на някои важни исторически моменти, но трябва да имаме предвид и ролята на екскурзовода. Знаете, екскурзоводите не спират навсякъде, нещо повече – една част от тях умишлено избират дадени места, но не винаги, защото те са важни, а защото те като водачи имат някакъв интерес да заведат групата в точно определен ресторант, например. Много често екскурзоводите имат някакъв конкретен интерес – политически, икономически, какъвто и да е. Тоест, аз също имам в подбор за съставянето на книгата ми пристрастия, които постоянно се опитвам да коригирам. Защото колкото повече се занимавам с историята, с миналото, толкова повече разбирам колко малко ниеща, които трябва задължително да бъдат казани, неща, които да провокират мисленето.

90 ГОДИНИ ПРАЗНУВА АРСЕНАЛСКАТА ДЕТСКА ГРАДИНА

Трескава подготовка кипи през последните месеци в Детска градина „Буратино“. С много желание и трепет децата се подготвят за големия празник на своето любимо учебно заведение. През тази година детската градина отбележава

През всичките тези години заедно със сплотения колектив на детската градина неуморно за децата се грижи и ръководството на „Арсенал“ АД. Учебното заведение има пълната му подкрепа и помош във всеки един момент. Благодарение

на тези последователни грижи от страна на дружеството, най-старото детско заведение в Казанлък непрекъснато се обновява и модернизира, предоставяйки на своите възпитаници чудесна материалина база и прекрасни условия за отлеждане и възпитание.

Ръководството и екипът на детската градина изразява своята искрена признателност за подкрепата и вниманието на всички, помагащи за общата цел – грижата за нашето бъдеще. Бъдеще, което се гради вече 90 години.

С огромно удоволствие Детска градина „Буратино“ кани всички да споделят тяхната радост на 26.05.2023 г. от 17.30 часа в Дома на културата „Арсенал“.

Гергана Палиева, директор на ДГ „Буратино“

Настоящият колектив на ДГ „Буратино“

своя 90-годишен юбилей. Какво още може да се каже за тези 90 години?! Безкрайно може да се пише за хилядите деца, преминали през детското заведение, за всички учители и всеотдайния персонал, отдавали неуморен труд за възпитанието и обучението на поколения малки „арсеналчета“. Всяка изминала година трупа към тази история още много детски усмивки и градене на детски мечти, които един ден да се превърнат в реалност.

ГВАРДЕЙЦИТЕ НА МЕХАНОТО - НА ГЕРГЬОВДЕНСКИЯ ПАРАД

Гвардейският ученически отряд на Професионална гимназия „Иван Хаджиенов“ в Казанлък се включи в тазгодишния Гергьовденски парад в столицата. За честта да участват в националното тържество съобщи директорът на гимназията Мариана Демирева по време на честването на 98-годишнината от създадаването на учебното заведение.

Поканата за участие в честването за Деня на храбростта и на Българската армия хаджиеновци получават от Президентството. След парада възпитаниците на Механото посетиха институцията и се срещнаха с президент Румен Радев и Илияна Йотова.

Ученическият гвардейски отряд и Ученическият гвардейски духов оркестър в Казанлък са първите две гвардейски ученически формирования на територията на Старозагорска област. Те са съставени изцяло

от ученици на ПГ „Иван Хаджиенов“. Гвардейският отряд е осми в България, а духовият оркестър е трети в цялата страна. Прекрасните униформи на хаджиеновци са ушити по модел на униформите на Националната гвардейска част. Те са изработени със средства от

дарители. Първото дарение от 10 хиляди лева за тях бе направено от Коалиция „Алтернативата на гражданините“. Гвардейците хаджиеновци участват не само в празничните събития в училище, но се включват и в други чествания в града, допринасяйки за още по-голямата им тържественост.

Димитър Бахчеванов

НЕКА СИ ГОВОРИМ, НЕ ДА КРЕЩИМ!

- Провокацията, определено Ви се получава. Казвате неща, които не се харесват. Това не ви ли създава проблеми с публиката?

- За мен има два начина за правене на българска история – този на Паисий и този на Левски. Паисий търси колко сме добри в миналото, което значи, че сега не сме добри, та да станем по-добри в бъдеще. Левски прави друго – той държи „да си кажем кривиците“, за да вървим напред. Е, аз съм Левски! Трябва да си видим кривиците, за да вървим напред, на мен ми пушка за тия неща. Моят подход да се фокусирам към недостатъците е такъв, защото вървам, че като си видим кривиците, ще се учим от грешките си. Ние като че ли избягваме да се учим от грешките си, а те са по-важният учител. Това не е някакъв национален нигилизъм.

- Затова ли сте избрали точно тази достъпна форма – есето и диалогичният език?

- Това, което се опитвам да представя в книгата, в известна степен е повлияно и от Чудомир, който прави брилянтни кратки есета, фейлетони. В книгата си предлагам исторически фейлетони, ако си позволя малко произволно да нарека тези есета. За всеки има нещо, всеки има от какво да се разсърди, като ги прочете, не са общоприети неща, които не провокират, те предизвикват и не съгласие. Неслучайно искам от моите студенти, преди да ги оценя, да намерят в текстовете нещо, с което не са съгласни, но непременно да се аргументират. Едва след тази аргументация им поставям оценка. Дали, защото им преподавам и не смеят да си кажат, те най-често твърдят, че трудно намират нещо, което да не им харесва. Идеята е не да харесваш или не, да намериши начин да се обосновиш, когато не си съгласен. Повечето студенти правят емоционална оценка, ако не харесват, не се аргументират разумно. Не харесват, ако се каже, че по време на Априлското въстание са участвали и българи, които колят и грабят. Да, и на мен не ми харесва, но е факт. Въсъщност, Априлското въстание и кървавото му потушаване е движено и от социална завист. Завист спрямо онези българи и селища, които като Панагюрище, Брацигово, Стрелча, Копривщица, Батак..., се развиват добре и живеят добре, благодарение на използването на пазарните отношения. Те са пазарно успешни селища и изльзват водачи и участници във въстанието, които далеч не са бедняци. Трагично загиналият в обградената от турците църква български търговец в Перущица Спас Гинев, който се самоубива заедно с пет от шестте си деца, с бременна та си жена, две свои сестри и племеница, последван от Кочо Честименски, не е бед-

няк. Той е секретар-касиер на местния революционен комитет и дава сериозни суми за оръжие на въстанието и Хърковската чета на Бенковски. Той е човек, успешно реализиран в пазарни условия. Така че, в тези мои есета аз разширявам разбирането за

до парадокс като този със земеделските училища, за които са правени огромни разходи, за да работят в сектора само четирима души. Така Начович използва класическата теория, прехвърлена към българската действителност в конкретен момент.

ефективно, отколкото всеки да има пистолет. Оттам настъне, не бива да се натоварва държавата с несвойствени функции, като да определя цените на хляба, например. Какво става, ако прехвърлим всичко на държавата? Да кажем, благотворителността? – Ние отхвърляме това от себе си, което значи, че се отказваме да правим добро, за да го прави друг вместо нас?! Не можем да искаем от държавата да ни дава всичко и то бесплатно, в обществото няма бесплатни неща. Всичко има цена. Безплатното здравеопазване при социализма също има цена. Четенето на ревизионните актове от това време дава констатации, че хората са разтакавани дълго от кабинет на кабинет, болници и лекари, което е загуба на време. Времето не е ли можно. Ще научиш нищо за всичко. По-добре е да знаеш малко за нещо. Това е, което се опитвам да направя, малко да научиш, но да го знаеш, да го разбереш, да го осмислиш. Това е напълно достатъчно. В дневно време интелигентната четяща публика не е длъжна да чете специализирани научни издания, ние трябва да се опитаме да представим на хората на достъпен език, по уважителен, разбираем начин нещата, без да сме пренебрежителни към тях, колко много знаем, а те – не. Макар и любител на дебелите книги, аз знам, че трудно в съвремието се намират читатели на дебели книги, на системна литература. Но връзката на книгата ми с академичната работа е налице. В нея има части от мои академични статии, публикувани в България и чужбина, представени по разбираем начин, други есета тепърва ще стават академични статии.

- Има доста подобни примери в новата ви книга, такива са и видеата в youtube – канала Ви. Как съчетавате теорията с животия живот?

- Първо, трябва да разбереш теорията като съдържание. Второ, трябва да намериш подходящата теория, защото и сред теориите има много грешни. И най-накрая, да се опиташ да ползваш теорията така, както ползваме очилата. Когато сложиш очилата, светът около теб придобива смисъл. Поддържа се, става малко по-ясен. Другата роля на теорията, е да бъде микроскоп, който помага не да видиш целия свят и да разбереш всичко, но да видиш някакви по-малки неща, но наистина да ги разбереш. Иначе, за съжаление, много често имаме псевдотеоретично говорене, което е изключително досадно, грешно. Колкото до канала, той е направен наистина за студентите, защото времената се про-менят. Времената, когато студентите четяха много, са в историята. Но ние не трябва да ги подценяваме. Те имат други източници на информация, по друг начин получават това, което ние получавахме през дебелите книги. Има една много сериозна дис-хармония между сегашните професори и сегашните студенти, защото много трудно професорите могат сега да стигнат до студен-тиите си. Ние сме в тежка конкуренция. Ние, професорите, нищо, че понякога проповяд-ваме в полза на конкуренцията, сме против нея, когато се отнася за нас.

- Това ли е ключът към усвояване на стопанската история, която преподавате, една изключително трудна материя открай време за всички студенти по икономика?

- Това е един от ключовете. За мен, макар това да зучи малко еретично, цялостно познание за цялостната стопанска история е безсмислено. Защото не можеш да научиш всичко, това е невъз-

можно. Ще научиш нищо за всичко. По-добре е да знаеш малко за нещо. Това е, което се опитвам да направя, малко да научиш, но да го знаеш, да го разбереш, да го осмислиш. Това е напълно достатъчно. В дневно време интелигентната четяща публика не е длъжна да чете специализирани научни издания, ние трябва да се опитаме да представим на хората на достъпен език, по уважителен, разбираем начин нещата, без да сме пренебрежителни към тях, колко много знаем, а те – не. Макар и любител на дебелите книги, аз знам, че трудно в съвремието се намират читатели на дебели книги, на системна литература. Но връзката на книгата ми с академичната работа е налице. В нея има части от мои академични статии, публикувани в България и чужбина, представени по разбираем начин, други есета тепърва ще стават академични статии.

- И диалогите между Учител и ученици, както при Платон, продължават?

- Да. /Смее се/. Нещата наистина са много прости, но сложни за прилагане. Свикнали сме нашите преподаватели да са източник на истината от последна инстанция. Не искам моите студенти да са такива, искам да бъдат мислещи, да се аргументират, това е много важно, когато не си съгласен с нещо, а не просто да крещиш. В обществения живот ние най-често си крещим без аргументи. Не си говорим, няма как да се разберем, стига с това крещене. Дайте, да си говорим!

- Затова ли сте в Казанък, да продължите разговора, започнал преди години с първата Ви книга, която не спира да се чете? Това ли е желаната съдба на всяка книга?

- По-хубаво нещо от това няма. Някой чете! За мен автор това е все едно разговор с непознат, някой говори, книгата започва да живее собствен живот. Докога, няма представа! Хубаво е, че този разговор съществува и всички книги, които написах след това са нова покана за разговор. Като да пътуваш на стоп, да се качиш на колата на някой непознат и да си говориш с него. По-хубаво няма от това – ние не се разбираем, защото не си говорим. Обикновено говори само един, другият е в ролята на слушател. А разговорът е разговор – единият казва, казва и другият. Надявам се, книгата да го предизвика!

- Какво ще отнесете от Казанък?

- Аз ще си отнеса любовта към Казанък, дано да бъде споделена! Надявам се хората да прочетат книгата, а ако намерят нещо в нея, това би било наистина прекрасно! Но нека оставим на всеки сам да си прецени, след като прочете!

Диана Рамналиева

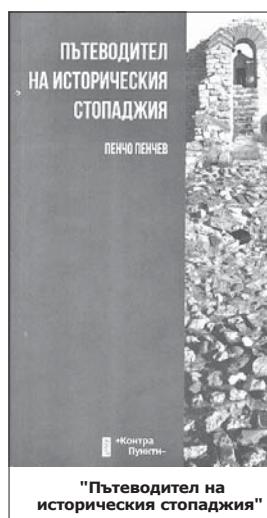

Проф. Пенчо Пенчев в музея на Чудомир

понятието „пазар“, което движи нашата история и за което има редица примери и в други сфери извън стопанската – например, в образование. Там пазарните отношения имат изцяло положителен ефект.

- Проф. Пенчев, преподавате класически икономически теории и стопанска история. Предвид връзката на политиката и икономиката, срещат ли се в миналото повече от днес български политики, които следват научните принципи от теорията към практиката, за да постигнат свите управлениски цели?

- Какво значи, да вземеш принцип от класическата политическа икономия и да я прилагаш? Добре е тя да се познава, за да се виждат точните моменти, в които да се прилагат конкретни ефективни мерки. Това е налице при Андрей Ляпчев – много добре запознат с класическата политическа икономия, прилага я съобразено времето си, защото то е трудно и във външнополитически план, и от всяка гледна точка. Също и Григор Начович, който никога не успява да получи за служеното, много близък е до класическата политическа икономия. Известен е неговият подход при образоването в земеделието, където той предлага няколкомесечни курсове, вместо неефективните тригодишни земеделски училища, които по негово време за 15 години при завършили 760 души изпращат в земеделието едва 4 от тях, повечето стават чиновници и учители. Класическата политическа икономия ни казва: „Простирай се според чергата си и се опитвай лекичко, без изнасявания и големи скокове, да насочваш обществото и икономическото развитие в една правилна посока. Големи скокове не можем да очакваме. Така няма да се стига

“Пътеводител на историческия стопаджия”

без държава, казва едно от есетата в книгата. В Исландия още през Средновековието има такъв пример на по-висок жизнен стандарт на такава една общност сравнена на със сродни други, които са държавно организирани. Има такива примери и у нас. Обществото и хората следва да стават по-силни и по-богати, защо държавата? Искаме от нея да ни даде сигурност. Вътрешна сигурност, да ни пази от лошите. Тя с това не се справя, но ние я натоварваме с други неща. Това е, което трябва да искаем. За дължително трябва да искаем, след като е

ФЛОРЪНС НАЙТИНГЕЙЛ

ПЪРВАТА ПРОФЕСИОНАЛНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА

Флорънс Найтингейл /1820-1910/ е английска медицинска сестра, основоположничка на съвремената сестринска медицинска грижа. Името ѝ е символ на сестринството и хуманността. Найтингейл първа разбира, че ролята на медицинската сестра е не само да бъде помощник на лекаря, а и в човешката грижа и в моралната подкрепа на пациента. Става известна с новостите, които въвежда по време на Кримската война, 1854, когато се грижи за ранени воини. Заради обиколките, които правела през нощта, е наричана Дамата с лампата. През 1860 г. създава първото светско училище към болницата „Сейнт Томас“ в Лондон и поставя началото на професионалната сестринска грижа. Найтингейл е новаторка и в медицинската статистика – създава диаграма за причините за смъртността в армията на Изток. Член е на Кралското статистическо общество и почетен член на Американската статистическа асоциация.

Авторка е на Сестринската клетва и на книгите „Бележки за факторите, влияещи на здравето, ефективността и управлението на болниците на британска армия“ и „Как да се грижим за болните“. През 1883 г. Найтингейл е наградена от кралица Виктория с Кралски Червен кръст, а през 1907 г. става първата жена, наградена с орден „За заслуги“. През 1912 г. Лигата на Международния Червен кръст и Червения полумесец учредяват на нейно име медал – най-почетната и висша награда за медицинските сестри в света. До днес полевите военни болници и болниците, изграждани се при бедствия, аварии и епидемии, се наричат Nightingale Hospitals. Ковид-отделението, създадено от британското правителство извън болниците, също носят името ѝ. Делото на Найтингел се изучава в училище, няма британец, който да не е запознат с него. В света има няколко музея, съхранени с живота ѝ. През 2020 г., по случай 200 години от рождението ѝ, у нас, в Благоевград, е открита паметна плоча на Флорънс Найтингейл. На датата, на която е родена – 12 май, светът отбележава Международния ден на медицинските сестри.

Младостта. Флорънс Найтингейл е по-малката от двете дъщери на английско семейство аристократи, които много пътували. Кръстената е на града, в който се родила – на 12 май 1820 г. – Флоренция. Била умна и образовано момиче, владеала няколко езика, знаела историята и математиката, интересувала се от музика и живопис. През 1837-1839 г. пътешествала с родителите си от Европа. Имала многобройни заможни ухажори. Безупречната репутация и прекрасните ѝ маниери предполагали брак също с аристократ, но това не се случило.

Изборът. Веднък Флорънс посетила един приятел в Лондон, в който върху сламени дюощи лежали бедни и умиращи хора. Лекарите и сестрите като че ли само чакали кога те ще се отправят към гробищата. Девойката била потресена. Върната се въркъци и обявила, че отива да работи като болногледачка в такова заведение, отхърляйки всяка идея за брак с мъж с благородническо потекло. В крайна сметка, след немалко „семейни войни“, през 1849-та, родителите ѝ склонили да я пуснат за две седмици в Институт диаконис в Кайзерверт, Германия. Макар и за кратко, Флорънс придобила ценни медицински познания, които многократно увеличиха, когато след две години отново се върнала в института, този път за три месеца. Тогава избрала да се посвети на болните, да учи и да стане медицинска сестра. Това скандализирало висшето общество, но решението ѝ било категорично.

Работата. Всичко й изглеждало просто: необходимо е да се спазят хигиенични норми, помещенията да се проветряват и дезинфекцират, болните да имат специален режим на хранене. През 1853 г. в Лондон младата Найтингейл била назначена за управлятел на малка частна болница за възрастни хора – благороднички с финансови затруднения. Междувременно посетила Париж, където подробно се запознала с работата на

една католическа благотворителна организация, в която сестрите споделяли нейните виждания в грижите за болните. По-късно, по време на епидемията от холера, станала доброволка в Мидълсекс, Англия.

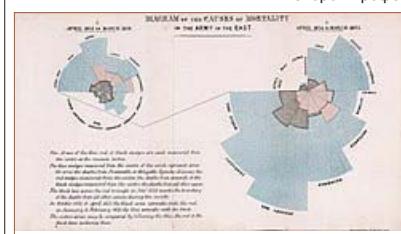
Кримската война. Когато през октомври 1853 г. войната избухва,

които я описвал като „служебен ангел“, обикалящ болните с малка лампа в ръка, докато всички останали спят. Независимо от скептицизма на лекарите, за по-малко от 6 месеца смъртните случаи в английските лазарети драстично спаднали на 2,2%.

Словата. Когато след войната се завръща в Англия през 1856 г., Флорънс е вече прочута и заслужена е посрещната като национална геройна. Заврънатите се в родината воини разказвали легенди за „сестрата от фронта“. За нея започнали да пишат стихове, песни и писки. Младите жени били нетърпеливи да последват примера ѝ. Британската преса превърнала в новото лице на медицината, която вече отбелзвала напредък, макар и бавен. Кралицата я възнаградила с гравирана брошка, известна като „Найтингейл Jewell“, а британското правителство ѝ отпуснало награда от 250 000 долара. Найтингейл използвала тези пари за каузата си. Издигнала в Крим голям кръст от бял мрамор в памет на воините, лекарите и медицинските сестри, загинали в Кримската война, а останалите пари вложила в сестринското образование и в издаването на

Флорънс Найтингейл, на 33 години, заедно с 38 помощници, сред които имали монахини и милосърдни сестри, се отправила към полевите болници – най-напред в Скутаря, Турция, а след това и в Крим. Болниците по това време гъмжали от инфекции и паразити, навсякъде – смрад и мръсотия. Често хората, работещи в тях, нямали почти никакво образование. Много британски воини умирали не от раните си, а заради ужасните условия и липсата на грижи. Смъртността била цели 42%, докато във френските лазарети, където за ранените се грижели голям брой сестри, тя била много по-малка. Найтингейл решила да промени това, като тървод приложи своите знания и принципи. Тя организирала мащабна кампания за хигиенизирането на всички помещения, изисквала упорит труд, общуване и пълна отдаденост към пациентите от страна на медицинския персонал. Самата тя работела неуморно, нощем наглеждала болните, обикаляйки с лампа, заради което я наричали „Дамата със светилника“. Псевдонимът бил вдъхновен от доклад на „Таймс“,

книги, възприети по-късно като учебници. Флорънс Найтингейл, смятана за първата професионална медицинска сестра, станала обект на нестихващо обществено възхищение. Доверили се на таланта ѝ и я възложили да реформира армейската медицинска служба.

Реорганизацията в болница-

те. През 1857 г. правителството заделило средства за провеждането на реформите. През 1859 г., с помошта на кралския министър Хъръбърт, Флорънс Найтингейл успяла да постигне това, което искала – болниците били снабдени със системи за вентилация и канализация, персоналът задължително минавал през необходимата подготовка, въведена била строга статистическа обработка на цялата информация. Организирана била и военномедицинска школа, а в армията започната разяснителна работа за важността на профилактиката. Реформите ѝ, в различна степен, се възприели и от останалите лечебни заведения.

Статистиката. Найтингейл е способна математичка. Тя изучила основните принципи на статистиката и прецизно документирала всички постигнати резултати, като ги използва за следващи нововъведения в практиката на медицинските сестри. Въвела строга статистическа обработка на цялата информация и станала новатор в използването на методите на инфографиката в статистиката, в частност – на кръговите секторни диаграми. Създала диаграма за причините за смъртността в армията на Изток, което било съвсем нов за времето си начин за разполагане на данни.

В края сметка, успяла да изгради стройна система от болнич-

случки, както и всички семейни работи, дошли до моето съзнание при практикуване на професията ми. Ще се труда честно да помогам на лекаря в работата му и ще отдам себе си за благосъстоянието на онези, които са оставени на мята грижа“. Благодарение на Найтингейл медицинските сестри станали вече фактор в медицинското обслужване. Те се ползвали с безпрекословното уважение и доверие от страна на лекарите и пациентите, вкл. по време на Втората световна война. Младите сестри носели касинките си с гордост. Влиянието на Флорънс над тях било толково голямо, че повечето се посветили на делото ѝ – развиране на администрация и учебни заведения за сестринска помощ, обединяване в професионални сдружения и развитие на комуникация помежду им чрез бюлетини.

Найтингейл въврала, че Бог ѝ е дал призванието да е медицинска сестра. Казвала: „Ново то изкуство е грижа за болния. Подчертавам: за болния, а не за болестта“. Отдавала успеха си на това, че никога не давала и не приемала оправдания.

Медсестра докрай. Отдала се докрай на професията, тя никога не се отмъжила. Някои източници твърдят, че на 22 години религиозната Флорънс получила

на администрация и дейности за ефективна грижа.

Сестринското образование. През 1860 г., с всичките си постижения и нововъведения, Флорънс Найтингейл поставя основите на професионална сестринска грижа. Финансирала създаването на първото в света училище за обучение на медицински сестри – при болницата „Сейнт Томас“ в Лондон, днес част от Кингс Колидж. Скоро професионалните сестри, випусканите от училищата, започнали да създават аналогични учреждения и в други болници.

Сестринската клетва. През 1910 г. Найтингейл става автор на текста на Сестринската клетва: „Тържествено обещавам пред Бога и в

предложение за брак от млад писател, но след като 7 години обмисляла отговора си, в крайна сметка отказала. Според други, най-близкият ѝ приятел, дружбата ѝ с когото продължила цял живот, бил вече женен. Често казвала, че британските воини са нейните деца и гледала на това като на вид духовно майчинство.

Суровите условия и близо 20-часовия работен ден оказали свое то влияние. През последните 40 години от живота си тя останала еквивалент, обездвижена след инсулт, но това не я спряло. Продължлика да пише и да прави статистически анализи. Станаала член на Комисията по въпросите на санитарството във военни болници. В края на живота си ослепяла, но надживяла всичките си родственици. Умира в съня си на 90 години в Лондон на 13 август 1910 г. Приживе изразила желание погребението ѝ да бъде тихо и скромно, въпреки нагласата на обществото да ѝ изкаже заслужена благодарност с почети.

Зачитайки последната ѝ воля, роднините ѝ отказали публично поклонение и погребение в Устиминърското абатство. Флорънс Найтингейл била погребана в парцел на семейството си в църквата „Св. Маргарет“ в Хемпшир.

Мария Рашкова

Издателски съвет: Николай Ибушев, Янко Запрянов, Цветан Шиков, Добрин Драгнев. **Редколегия:** Юлия Младенова - гл. редактор, Диана Нейчева, Мария Рашкова, Димитър Бахчеванов, Мария Пискова, Искра Буюклиева, Венко Юнаков. Със съдействието на КНСБ и КТ „Подкрепа“ в „Арсенал“ АД.

За връзка с редакторите на „Трибуна Арсенал“: e-mail: tribuna.arsenal@gmail.com; Юлия Младенова: 0882 98 70 14, e-mail: julia_mladenova@abv.bg; Диана Рамналиева, e-mail: di_ramnalieva@abv.bg; Мария Рашкова: 0882 98 70 12, mvrashkova@abv.bg; Димитър Бахчеванов: 0888 21 01 00